

PM 2004 RVII (Dnr 326-587/2004)

Funktionshinderombudsmannens årsrapport för 2003

Borgarrädsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Anmälan av funktionshinderombudsmannens årsrapport för 2003 godkännes med vad som anförs i promemorian.
2. Årsrapporten överlämnas till stadens nämnder och styrelser för kännedom.

Föredragande borgarrådet Margareta Olofsson anför följande.

Bakgrund

Av instruktionen för funktionshinderombudsmannen (FO) framgår att FO årligen skall avge en rapport till kommunstyrelsen med redovisning av årets verksamhet, belysning av brister och redogörelse för förbättringsarbetet. FO har till kommunstyrelsen inlämnat sin andra årsrapport, *bilaga*.

FO:s andra verksamhetsår har präglats av utbildnings- och informationsinsatser samt aktiviteter med anledning av det Europeiska handikappåret. Beträffande stadens eget arbete sker framsteg inom ett antal områden. Bland annat börjar stadens fleråriga satsning på tillgänglighetsåtgärder i gatu- och parkmiljöer ge positiva effekter. Målmedvetet arbete, beslut och prioriteringar krävs dock fortfarande för att målet om att Stockholm skall bli världens mest tillgängliga huvudstad 2010 skall nås.

Remisser

Ärendet har remitterats till kommunstyrelsens handikappråd.

Kommunstyrelsens handikappråd godkände rapporten. Handikapprådet efterlyser en tidtabell och åtgärdsplan för vidare åtgärder.

Mina synpunkter

Funktionshinderombudsmannen ger i sin andra årsrapport en bra bild över situationen för det handikappolitiska arbetet i Stockholm. Funktionshinderombudsmannens roll har utvecklats på ett positivt sätt och funktionen utgör en stor tillgång för staden. Som framgår av rapporten har slutsatserna från funktionshinderombudsmannens första årsrapport (2002) tillvaratagits och berörts i stadens budgettexter. 2003 har inneburit stora möjligheter att uppmärksamma frågor med funktionshinderaspekter i och med att året utsågs till europeiskt handikappår. Stadens aktiviteter i samband med detta har redovisats i annat ärende (Dnr 1392/2004).

Utvecklingen mot stadens målsättning att bli världens mest tillgängliga huvudstad fortsätter. Glädjande tecken är att framsteg börjar skönjas, främst genom att stadens fleråriga satsning på tillgänglighetsåtgärder i gatu- och parkmiljöer börjar ge resultat. Fortfarande återstår dock mycket arbete innan stadens målsättning kan anses uppfylld. Funktionshinderombudsmannen tar i sin rapport upp ett antal förslag till

förbättringsåtgärder. Flera av dessa förslag är snart på gång att förverkligas. Nya instruktioner för stadens handikappråd kommer att fastställas i höst, instruktioner som ska ge en bättre struktur för stadens kontakter med handikapporganisationerna. Ett nytt handikappolitiskt program är för närvarande ute på remiss i staden och beräknas även det kunna fastställas under hösten 2004.

En mycket negativ utveckling är det faktum att antalet icke verkställda beslut ökat under 2003. Majoriteten av dessa icke verkställda beslut och domar rör beslut om kontaktperson enligt LSS och SoL. Med anledning av detta har staden genomfört en stads-övergripande rekryteringskampanj för att öka antalet tillgängliga kontaktpersoner. Kampanjen var mycket framgångsrik och det är min förhoppning att detta ska minska antalet icke verkställda beslut betydligt för kommande år. Stadens ökade satsningar på utbyggnaden av särskilda boenden ska enligt planeringen också ge resultat under 2004, med 180 nya lägenheter under 2004 jämfört med endast 6 st 2001. Därmed ska ytterligare en viktig orsak till att staden inte förmår verkställa fattade beslut kunna undanröjas.

Bemötande och tillgänglighet är två mycket viktiga områden där stadens framtida satsningar kommer att intensifieras. De nya instruktionerna och det nya handikappolitiska programmet ska understryka alla verksamheters gemensamma ansvar. Genom kompetensfonden har staden möjlighet att satsa på utbildningsinsatser som ska förbättra bemötandet och kunskapen om olika grupper och behov.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

1. Anmälan av funktionshinderombudsmannens årsrapport för 2003 godkännes med vad som anförs i promemorian.
2. Årsrapporten överlämnas till stadens nämnder och styrelser för kännedom.

Stockholm den 10 juni 2004

MARGARETA OLOFSSON

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Mikael Söderlund* (alla m) enligt följande.

Funktionshindersombudsmannens årsrapport visar med tydlighet på det brister som finns i uppdelningen av ansvar dels mellan de olika stadsdelsnämnderna i Stockholms stad och dels mellan de båda huvudmännen Stockholms stad och Stockholms läns landsting.

En av de mest angelägna reformerna i Stockholms stads politik för människor med funktionshinder handlar om att öka förutsättningarna för valfrihet och låta människor fatta de avgörande besluten på egen hand. Därför bör ett pengsystem införas som ger funktionshindrade möjlighet att själva välja boendeform, dagverksamhet och annan omsorg. Stadsdelsnämnderna bör avskaffas.

Stockholms stad bör omgående uppta diskussioner med Stockholms läns landsting rörande omsorgen om de funktionshindrade och då i första hand omsorgen om de psykiskt funktionshindrade. Vi moderater har föreslagit ett antal kraftfull åtgärder inom området och på sikt bör landstingen avvecklas och ansvaret för de funktionshindrade samlas hos en huvudman, staten, som via ett nationellt pengsystem för de funktionshindrade bör garantera alla funktionshindrade valfrihet och en omsorg av god kvalitet.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Jan Björklund* (fp) enligt följande.

Funktionshinderombudsmannen fyller en viktig roll i bevakningen och uppföljningen av funktionshindrades rättigheter och möjligheter i Stockholm. Årsrapportens krav på tydligare ambitioner och förbättrade uppföljningar i arbetet med handikappfrågor måste tas på stort allvar.

Årsrapporten betonar betydelsen av att handikapplanerna i stadens nämnder och bolag inom kort ska ersättas av Stockholms stads handikappolitiska program. Vi vill dock understryka att endast ett byte av styrdokument knappast garanterar funktionshindrade bättre möjligheter. En viktig orsak till att handikapplanerna ofta ansetts tandlösa är den bristfälliga uppföljningen av planerna. För att stadens handikappolitiska program ska få en bättre effekt krävs en kraftfull och medveten förbättring av utvärderingsinstrumentet. Detta gäller inte minst ett flertal av stadens bolag, som i många fall skött detta bristfälligt.

En av de mest angelägna reformerna i Stockholms stads politik för människor med funktionshinder handlar om att öka förutsättningarna för valfrihet och låta människor fatta de avgörande besluten på egen hand. Därför bör ett pengsystem införas som ger funktionshindrade möjlighet att själva välja boendeform, dagverksamhet och annan omsorg.

Med en handikappeng ökar den enskilde individens valfrihet, och vi får förutsättningar för en handikappomsorg som bättre anpassats efter människors krav och önskemål. Ett pengsystem skulle också bryta den ”stadsdelsarrest” som många funktionshindrade i dag upplever, och som stoppar människor från att delta i verksamheter endast på grund av att de råkar på i ”fel” del av staden.

ÄRENDET

Av instruktionen för funktionshinderombudsmannen (FO) framgår att FO årligen skall avge en rapport till kommunstyrelsen med redovisning av årets verksamhet, belysning av brister och redogörelse för förbättringsarbetet. FO har till kommunstyrelsen inlämnat sin andra årsrapport, *bilaga*.

FO:s andra verksamhetsår har präglats av utbildnings- och informationsinsatser samt aktiviteter med anledning av det Europeiska handikappåret. Beträffande stadens eget arbete sker framsteg inom ett antal områden. Bland annat börjar stadens fleråriga satsning på tillgänglighetsåtgärder i gatu- och parkmiljöer ge positiva effekter. Målmedvetet arbete, beslut och prioriteringar krävs dock fortfarande för att målet om att Stockholm skall bli världens mest tillgängliga huvudstad 2010 skall nås.

REMISSER

Ärendet om funktionshinderombudsmannens andra årsrapport har för synpunkter remitterats till kommunstyrelsens handikappråd.

Kommunstyrelsens handikappråd beslutade den 31 mars 2004 att godkänna rapporten. Därutöver anfördes att handikapprådet efterlyser en tidtabell och åtgärdsplan från kommunstyrelsen.